

ห้ามสกรน
ห้ามสกรน

ความปลอดภัยด้านเคมีวัตถุ

Newsletter on Chemical Safety

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2

กรกฎาคม 2544

สาระสำคัญของพิธีสารมอนเอนทร์ออล

หน่วยอนุรักษ์โไฮโซน สำนักควบคุมวัตถุอันตราย
กรมโรงงานอุตสาหกรรม

พิธีสารมอนหรือออลเป็นพิธีสารภายใต้อุตสาหกรรมเียนนา เป็นเรื่องการกำหนดภาระและหน้าที่ให้ประเทศไทยดำเนินการลดและเลิกการผลิต และการใช้สารทำลายชั้นบรรยากาศโไฮโซนตามระเบียบฯที่กำหนด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันและฟื้นฟูชั้นบรรยากาศโไฮโซน ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันต่อพิธีสารนี้ดังเดปฏิ พ.ศ. 2532

สาระสำคัญของพิธีสาร มีดังนี้

1. การกำหนดบัญชีรายชื่อสารควบคุม (Control Substances) แบ่งเป็น

1.1 Annex A มีสารควบคุมอยู่ 8 ตัว ได้แก่

- Group I สาร CFCs จำนวน 5 ตัว คือ CFC-11, CFC-12, CFC-113, CFC-114 และ CFC-115 เป็นกลุ่มสารที่มีศักยภาพในการทำลายโไฮโซนสูงมาก และมีการนำมายาใช้ในอุตสาหกรรมกันอย่างแพร่หลาย

- Group II สาร Halons ซึ่งใช้เป็นสารดับเพลิง มีจำนวน 3 ตัว คือ Halon 1211, Halon 1301 และ Halon 2402

1.2 Annex B มีสารที่ควบคุมอยู่ 3 กลุ่ม คือ

- Group I สาร CFCs อีก 7 ที่มีการใช้ในภาคอุตสาหกรรมนอกเหนือจากการในกลุ่ม 1 ของ Annex A
- Group II สารคาร์บอนเตตราคลอไรด์ (Carbontetrachloride)

- Group III สารเมธิลคลอโรฟอร์ม (1,1,1-ไทรคลอโรเอี๊ยเงน)

- 1.3 Annex C มีสารที่ควบคุมอยู่ 3 กลุ่ม คือ
- Group I เป็นสารกลุ่ม HCFCs จำนวน 40 ตัว สังเคราะห์ขึ้นมาเพื่อใช้ทดแทนสารใน Annex A

- Group II เป็นสารกลุ่ม HBFCs จำนวน

34 ตัว

- Group III สารใบริโนคลอโรเมธาน (Bro-mochloromethane)

1.4 Annex D เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีการใช้สาร CFCs ใน Annex A เช่น เครื่องปรับอากาศในรถยนต์ ตู้เย็น ตู้แช่ จำนวนกันความร้อน เครื่องดับเพลิงแบบบูร์ห์ เป็นต้น

1.5 Annex E Group I ได้แก่ สารเมธิลใบไม้ (Methyl Bromide)

2. กำหนดระยะเวลาการลดและการเลิกใช้สารทำลายโไฮโซนของประเทศไทยแล้ว และของประเทศไทยถึงปี 1 และ 2

3. การควบคุมด้านการค้า

3.1 ให้ภาคีห้ามการนำเข้าและส่งออกสารควบคุมตามที่กำหนดกับประเทศไทยไม่ได้เป็นภาคี

การห้ามนำเข้าเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 1990 เป็นต้นไป สำหรับสารควบคุมใน Annex A และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้การห้ามนำเข้าสารควบคุมใน Annex B, C และ E ภายใน 1 ปี นับแต่วันที่มีผลใช้บังคับของราชดังกล่าว

สาระในฉบับ

สาระสำคัญของพิธีสารมอนหรือออล

1

วัตถุที่ตอกจากห้องฟ้า

3

IFCS PRIORITIES FOR ACTION BEYOND 2000

4

การห้ามการส่งออกเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 1993 สำหรับสารควบคุมใน Annex A แต่สำหรับสารควบคุมใน Annex B, C และ E ได้มีการแก้ไขให้เริ่มมีผลบังคับใช้เมื่อครบ 1 ปี หลังจากที่บรรดากล่าวมีผลให้บังคับแล้ว

3.2 ประเทศภาคีจะต้องเลิกนำเข้าสินค้าจากประเทศนอกภาคีที่มีสารควบคุมใน Annex A บรรจุอยู่ เมื่อที่ประชุมประเทศภาคีได้รับรองหรือยอมรับแล้ว

3.3 ประเทศภาคีจะต้องดำเนินการตั้งต่อไปนี้ต่อประเทศนอกภาคี

- กีดกันการส่งออกเทคโนโลยีสำหรับการผลิต และสำหรับการใช้สารควบคุมใน Annex A, B และ Annex C (Group II)

- ระงับการจัดหาเงินอุดหนุน ความช่วยเหลือ หลักประกัน หรือการประกันต่างๆ เมื่อการส่งออกผลิตภัณฑ์ เครื่องมืออุปกรณ์ โรงงานผลิตหรือเทคโนโลยีซึ่งจะเป็นประโยชน์และเอื้ออำนวยต่อการผลิตสารควบคุมใน Annex A, B และ Annex C (Group II)

โดยมีการยกเว้นไม่ใช้บังคับกับผลิตภัณฑ์ เครื่องมืออุปกรณ์ โรงงานผลิตหรือเทคโนโลยีซึ่งใช้ในการปรับปรุงการบรรจุ การหมุนเวียนนำกลับมาใช้ใหม่ หรือการทำลายสารควบคุมต่างๆ การส่งเสริมพัฒนาสารทดแทน หรืออื่นๆ ที่มีล้วนช่วยลดสารควบคุมใน Annex A, B และ Annex C (Group II) ที่ระบุอยู่ท้ายรายการ

4. การกำหนดสถานภาพของประเทศภาคีสมาชิก

ตารางที่ 1 ตารางกำหนดระยะเวลาการลดและเลิกใช้สารทำลายไฮชนิคของประเทศไทย non-Article 5 (กำลังพัฒนา) ตามพิธีสารมูลที่รือด

สารควบคุม	Base Year Level	Freeze	เปอร์เซนต์การลด						
			2002	2003	2005	2007	2010	2015	2040
Annex A									
Group I : CFCs 11, 12, 113, 114, 115	1995-1997	1999	-	-	50%	85%	100%	-	-
Group II : Halon 1211, 1301, 2402	1995-1997	2002	-	-	50%	-	100%	-	-
Annex B									
Group I : CFC 12, 111, 112, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217	1998-2000	-	-	20%	-	85%	100%	-	-
Group II : Carbon tetachloride	1998-2000	-	-	-	85%	-	100%	-	-
Group III : Methyl Chloroform (1,1,1-Trichloroethane)	1998-2000	2003	-	-	30%	-	70%	100%	-
Annex C									
Group I : HCFCs	2015	-	-	-	-	-	-	-	100%
Annex E									
Group I : Methyl bromide	1995-1998	2002	-	-	20%	-	-	100%	-

4.1 ประเทศภาคีสมาชิกที่เป็นประเทศพัฒนาแล้ว จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเดียวกับระยะเวลา และอัตราการลดการผลิตและการใช้สารควบคุม

4.2 ประเทศภาคีใดเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา และมีประมาณการใช้สารควบคุมใน Annex A Group 1 น้อยกว่า 0.3 กิโลกรัมต่อกอนต่อปีในวันที่พิธีสารฯ นี้มีผลบังคับใช้ มีสิทธิขอการปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรการควบคุมออกไปอีก 10 ปี เพื่อสนองความต้องการขั้นพื้นฐานภายในประเทศ แต่ประเทศภาคีเหล่านี้ได้ทดลองที่จะควบคุมปริมาณการใช้สารทำลายไฮชนิคต่างๆ ในปี พ.ศ. 2538 และเลิกการใช้สารทุกชนิดภายในปี พ.ศ. 2553

5. กลไกทางด้านการเงิน (Finance Mechanism) มีการจัดตั้งความช่วยเหลือทางด้านการเงินในรูปแบบกองทุนพหุภาคี (Multilateral Fund) เพื่อช่วยเหลือประเทศภาคีสมาชิกโดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาที่มีปริมาณการใช้สารควบคุมตาม Annex A น้อยกว่า 0.3 กิโลกรัมต่อกอนต่อปี ซึ่งเงินทุนหมุนเวียนในกองทุนนี้ได้จากการเรียกเก็บจากประเทศภาคีสมาชิก ตามเกณฑ์ที่องค์การสหประชาชาติกำหนด หรือตามความสมัครใจ แล้วแต่กรณี

เงินช่วยเหลือจากกองทุนพหุภาคีนี้ จะช่วยเหลือสมาชิกทั้งในรูปการให้เปล่า การให้ยืมแบบปลดดอกเบี้ย (Concessional Loan) หรือตามข้อตกลงภายใต้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของที่ประชุมประเทศภาคีสมาชิก โดยผู้รับความช่วยเหลือต้องนำเงินดังกล่าวไปใช้เพื่อการอนุรักษ์ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของพิธีสารฯ

ตารางที่ 2 ตารางกำหนดระยะเวลาการลดและเลิกใช้สารทำลายไอโอดีนของประเทศไทย non-Article 5 ตามพิธีสารมอนท์เรออล

สารควบคุม	Base Year Level	Freeze	เปอร์เซ็นต์การลด												
			1993	1994	1995	1996	1999	2001	2003	2004	2005	2010	2015	2020	2030
Annex A															
Group I : CFCs 11, 12, 113, 114, 115	1986	1989	-	75%	-	100%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Group II : Halon 1211, 1301	1986	1992	-	100%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Annex B															
Group I : CFC 13, 111, 112, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217	1989	-	20%	75%	-	100%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Group II : Carbon tetachloride	1989	-	-	-	85%	100%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Group III : Methyl Chloroform (1,1,1-Trichloroethane)	1989	1993	-	50%	-	100%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Annex C															
Group I : ของกรณีใช้ CFC ในปี 1989+2.8%	1989	1996	-	-	-	-	-	-	-	35%	-	65%	90%	99.5%	100%
HCFCs															
Annex E															
Group I : Methyl bromide	1991	1995	-	-	-	-	25%	50%	70%	-	100%	-	-	-	-

๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙

วัตถุกีตอกจากห้องฟ้า

จากรัฐมนตรีวิริยะหรรษ์ไพบูลย์
ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์เชียงใหม่

เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2543 ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์เชียงใหม่ ได้รับตัวอย่างประหลาดซึ่งผู้นำส่งแจ้งว่าหัวดูดตั้งกล่องมาจากห้องฟ้า จำนวน 2 ตัวอย่าง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตัวอย่างที่ 1 มีลักษณะเป็นผงละอองสีขาวประมาณ 0.5 กรัม แจ้งว่า เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2543 วัตถุตั้งกล่องมาจากการห้องฟ้าเป็นเวลาประมาณ 3 นาที ทำให้พื้นดินและทุ่งนาของบ้านทุ่งยาง ต.ทุ่งยาง อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน เป็นสีขาว วัตถุตั้งกล่องเมือถูกนำไปเผาจะหายไปหมด ราชภรรภเร่งร้าจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ จึงนำตัวอย่างหัวดูดตั้งกล่องมอบให้เจ้าหน้าที่สถาบันนิโนนามัย บ้านทุ่งปิง ต.ทุ่งยาง อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน ส่งตรวจวิเคราะห์

ข้อมูลและผลการตรวจวิเคราะห์จากห้องปฏิบัติการ มหั้งสัน 4 ประการ ได้แก่

1. ข้อมูลเบื้องต้นที่ได้รับจากผู้นำส่งตัวอย่าง

ซึ่งได้แจ้งว่าหัวดูดตั้งกล่องมาจากการห้องฟ้า ละลายเมือถูกนำไปเผา แสดงว่าหัวดูดตั้งกล่องมีคุณสมบัติละลายน้ำได้ ซึ่งอาจเป็นสารเคมีที่ใช้ในการทำฟันหลวง หรือสารเคมีที่ให้ในสัตว์

2. จากการทบทวนเอกสาร

พบว่าระบบการผลิตฟันหลวงในปัจจุบันใช้สารเคมี 8 ชนิด คือ

- ผงโซเดียมคลอไรด์ หรือ เกลือแบ่งฟันหลวง
- น้ำแข็งแห้ง

- ผงยูเรีย
- ผงแคลเซียมคลอไรด์
- ผงแคลเซียมออกไซด์
- ผงแคลเซียมคาร์บอเนต
- ผงแอมโนเนียมในเดรท
- ผงสารสูตร ท.๑

3. จากการประสานงานกับฝ่ายปฏิบัติการฝันหลวง กองบิน ๔๑ จังหวัดเชียงใหม่

แจ้งว่าในช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ดังกล่าว มีการออกปฏิบัติการทำฟันหลวงเกือบทุกวัน

4. จากผลการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ

พบว่าวัตถุทั้ง 2 ตัวอย่างคือ เกลือแกงหรือโซเดียมคลอไรด์ แต่ตรวจไม่พบสารพิษอื่นๆ เช่น สารเคมีกำจัดแมลงและตัวรุกพิช และโลหะเป็นพิษ เป็นต้น และตรวจไม่พบสารเคมีอื่นๆ ที่ใช้ในการบวนการทำฟันหลวง

จากข้อมูลดังๆ ดังกล่าวข้างต้น ทำให้เชื่อได้ว่าวัตถุที่ตกลงมาจากห้องฟ้าทั้ง 2 ตัวอย่างคือ เกลือแกงหรือโซเดียมคลอไรด์ ซึ่งน่าจะมีแหล่งที่มาจากการบวนการทำฟันหลวง

ข้อมูลทั่วไปของเกลือแกง

มีลักษณะเป็นผลึก ก้อน หรือเป็นผงสีขาว มีรสเด็ด ละลายน้ำได้ดี เมื่อละลายน้ำจะมีฤทธิ์เป็นกลาง มี pH ระหว่าง 6.7-7.3 เกลือแกงมีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มากมาย เช่น ใช้ปรุงอาหาร ใช้ถอนอาการและใช้ใน

อุดสานกรรมต่างๆ เช่น อุดสานกรรมย้อมผ้า เป็นต้น

แม้ว่าจะไม่เคยมีรายงานถึงอันตรายหรือความเสียหายของพิชผล สัตว์เลี้ยง มนุษย์ และสั่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากฟันหลวง หรือสารเคมี ที่ใช้ในการทำฟันหลวง อย่างไรก็ตี หากพิจารณาจากคุณสมบัติทางเคมีของสารเคมี ที่ใช้ในการทำฟันหลวง โดยเฉพาะแคลเซียมคาร์บอเนต แคลเซียมออกไซด์ และแคลเซียมคลอไรด์ ซึ่งเมื่อทำปฏิกริยาไม่หนดในห้องฟ้าและตกลงสู่พื้นดินในสภาพที่ยังเป็นสารเคมีจำนวนมากๆ ก็อาจก่อให้เกิดอันตรายและความเสียหายต่อพิชผล สัตว์เลี้ยง และมนุษย์ได้เช่นเดียวกัน

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักฟันหลวงและการบินการเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในหลวงของราชบัณฑุณลง พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : สำนักฟันหลวงและการบินการเกษตร ; 2541.
2. ราวุธ ขิตสาสน์ท เอกสารการฝึกอบรมนักปฏิบัติการฟันหลวง ประจำปี 2542 “ฟันหลวง Hi-Tech” สำนักฟันหลวงและการบินการเกษตร ; 2542
3. Windholz M, editor. The Merck Index : an encyclopedia of chemicals and drugs. 9th ed. Rahway (NJ) : Merck&CO.,INC ; 1980.

IFCS PRIORITIES FOR ACTION BEYOND 2000

(ต่อจากปีที่ 7 ฉบับที่ 1)

กลุ่มงานพัฒนาความปลอดภัยด้านเคมีวัตถุ
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ของการดำเนินการเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของรัฐบาล แต่ละประเทศ ส่วนองค์กรระหว่างประเทศและองค์กรเอกชน มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐ

Priorities for Action beyond 2000 at a glance

มีทั้งหมด 17 หัวข้อ ตัวอักษรหมายถึง Programme area ส่วนตัวเลข หมายถึง หัวข้อในแต่ละ programme area

International Forum on Chemical Safety (IFCS) ทำงานที่เป็นสื่อกลางช่วยให้เกิดการพัฒนาการจัดการเคมี และความร่วมมือกันในการดำเนินงาน programme area ทั้ง 6 area ใน Chapter 19 ของ Agenda 21 (Environmentally Sound Management of Chemicals, including Prevention of Illegal International Trafficking in Toxic and Dangerous Products) Forum สามารถให้เพียงความช่วยเหลือ ด้านหลักการและการวิเคราะห์ผลที่ได้รับ สรุนความสำเร็จ

- A1 Harmonise assessment principles
- A2 Evaluate at least 1000 substances
- A3 Provide hazard data for non-assessed substances
- B1 Harmonise classification and labelling
- C1 Co-ordinate national information flows
- C2 Implement Rotterdam Convention (PIC)
- C3 Request safety data sheets
- D1 Establish Integrated Pest and Vector Management
- D2 Address obsolete chemicals

- D3 POPs Convention to enter force
- D4 Prevent accidents and associated hazardous exposures
- D5 Establish poison control centres
- D6 Develop pollution release and transfer registers
- E1 Establish national contact points And co-ordination mechanism ; prepare National Profiles
- E2 Develop National Action Plans
- E3 Promote bilateral assistance
- F1 Prevent illicit trafficking (pending Forum III discussions)

Programme Area D

การจัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อลดความเสี่ยงจาก
การใช้สารเคมี

(Establishment of risk reduction programmes)

1. เพื่อพิทักษ์และป้องสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม (รวมทั้งแหล่งน้ำบนผิวดินและน้ำใต้ดิน) ทุกประเทศ ควรจะสร้างกลยุทธ์ในการจัดการศัตรูพืชและตัวร้าย (pests) รวมทั้งพานะนำโรคติดต่อ (เชื้ออุบัติภัย) ด้วยวิธีการแบบผสมผสาน (integrated) และปลอดภัยต่อระบบ生นิเวศ

ภายในปี 2004 ประเทศไทยส่วนใหญ่ควรจะมีกลยุทธ์ในการจัดการศัตรูพืชและตัวร้าย รวมทั้งพานะ (สำหรับโรคติดต่อ) ด้วยวิธีการแบบผสมผสาน (Integrated pest and vector management strategies)

2. จะต้องอำนวยความสะดวกในด้าน identification, neutralization และ การกำจัด (safe disposal) สารกำจัดศัตรูพืช และสารเคมีอื่นๆ ที่เลิกใช้แล้ว (obsolete) โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน developing countries และ countries with economies in transition และป้องกันไม่ให้เกิดการสะสมสารกำจัดศัตรูพืชและตัวร้ายหรือสารเคมีอื่นที่เลิกใช้แล้ว IFCS Forum และ IOMC organizations ควรจะส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพและปลอดภัยมากที่สุด

ภายในปี 2004 ประเทศไทย ควรจัดทำแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง และอย่างน้อย 2 ประเทศในแต่ละภูมิภาค ควรจะได้เริ่มดำเนินการแผนปฏิบัติการระดับชาติของประเทศไทยเรื่องการกำจัดสารเคมีโดยคำนึงถึงข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องด้วย

3. สารเคมีอันตรายที่ตกค้างในสิ่งแวดล้อมนาน และสะสมในร่างกายของสิ่งมีชีวิต ควรได้รับความสนใจเป็นพิเศษ

Work on a global convention on Persistent Organic Pollutants (POPs) ควรดำเนินต่อไปโดยหัวใจจะมีผลบังคับใช้ภายในปี 2004

4. Major industrial accidents เป็นสิ่งที่ต้องหลีกเลี่ยง ทุกประเทศควรจะพัฒนา National System เพื่อเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน และควรจะมีกลยุทธ์สำหรับการให้ความรู้และฝึกอบรมบุคลากรด้วย สำหรับข้อแนะนำในการพัฒนาระบบดังกล่าวสามารถหาได้จาก

- 1993 ILO Convention (No.174) on the Prevention of Major Industrial Accidents
- The United Nations Economic Commission for Europe (UN/ECE Convention on Trans-boundary Effects of Industrial Accidents)
- The OECD Guiding Principles on Accident Preparedness and Response
- The APELL Program
- The 1991 ILO Code of Practice on the Prevention of Major Industrial Accidents.

ภายในปี 2002 อย่างน้อย 70 ประเทศควรมีระบบการป้องกัน major industrial accidents และการจัดการและป้องกันอุบัติภัยมาใช้ ซึ่งระบบเหล่านี้ควรจะมีความสอดคล้องกับหลักการสากล (international principles)

5. ความมีการป้องกันความเป็นพิษจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช โดยเฉพาะในด้านการเกษตรในประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ ซึ่งจะมีการกล่าวถึงปัญหานี้ใน Rotterdam Convention on the Prior Informed Consent Procedure for Certain Hazardous Chemicals and Pesticides in International Trade อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการให้ความสำคัญกับปัญหาความเป็นพิษเฉียบพลันของสารกำจัดศัตรูพืชยิ่งขึ้น Forum เห็นควรว่า

ขอให้ทาง FSC จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอของปัญหาความเป็นพิษเฉียบพลันนี้ พร้อมทั้งให้แนวทางในการจัดการ การลดความเสี่ยง และแนวทางในการยกเลิกสารกำจัดศัตรูพืชต่างๆ ที่สมควร และขอให้รายงานในการประชุม Forum IV

สนับสนุนให้ประเทศต่างๆ ดำเนินมาตรการตาม Rotterdam Convention คือเมื่อมีการผลิตสารกำจัดศัตรูพืชที่อันตรายร้ายแรงเพื่อใช้ในประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจให้แจ้งฝ่ายเลขานุการของ Rotterdam Convention และขอให้ฝ่ายเลขานุการรวบรวมข้อมูลและรายงานในการประชุม Forum IV

6. IFCS ควรให้การช่วยเหลือและสนับสนุน FAO ในการทบทวน International Code of Conduct on the Distribution and Use of Pesticides ในการเจรจาหารือ (จัดทุก 2 ปี) ในเดือนพฤษภาคม 2001

หลังจากที่มีการทบทวน Code of Conduct และ IFCS ควร

- สนับสนุนและส่งเสริมรัฐบาลประเทศต่างๆ อย่างจริงจังในการดำเนินการ
- ร่วมกับ FAO และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการติดตามความคืบหน้าของการดำเนินการ

7. ข้อมูลด้านพิษวิทยา คำแนะนำต่างๆ รวมทั้งข้อมูลด้านคลินิกและการวิเคราะห์ของศูนย์พิษวิทยา ควรได้รับการพัฒนาตามความเหมาะสมของความต้องการข้อมูล และทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่ในแต่ละประเทศ แนวทางในการพัฒนาข้อมูลเหล่านี้หาได้จาก International Programme on Chemical Safety (IPCS) Guidelines for Poisons Control

ภายในปี 2002 ประเทศต่างๆ อย่างน้อย 30 ประเทศ ควรมีศูนย์พิษวิทยา ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องเป็น

ศูนย์กลางระดับประเทศ และอย่างน้อย 70 ประเทศ ควรพัฒนาศูนย์พิษวิทยาที่มีอยู่แล้วให้เข้มแข็ง มีระบบการรวบรวมข้อมูลและการแยกประเภทข้อมูลที่เป็นแนวเดียวกันทั่วประเทศ

8. Pollutant Release and Transfer Registers (PRTRs)/emission inventory ซึ่งปรากฏใน Chapter 19 Agenda 21 เป็นเครื่องมือสำคัญในการระบุต้นความตระหนักของสาธารณะเกี่ยวกับความเสี่ยงอันตรายของสารเคมี และการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม กระตุ้นให้เกิดการดำเนินการเพื่อลดความเสี่ยงอันตรายของสารเคมี โดยการดำเนินงาน PRTRs ที่ล้มทุกชิ้นส่วน จะประกอบไปด้วยบัญชีรายชื่อสารเคมีพิษ รายงานการปลดปล่อย (ทั้งในอากาศ น้ำและผืนดิน) ข้อมูลแหล่งกำเนิด สรุปรวมรวมจัดทำรายงานเป็นระยะ เช่น รายงานประจำปี รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณะฯ

ภายในปี 2004 ในแต่ละภูมิภาคของ IFCS อย่างน้อย 2 ประเทศ ควรได้มีการจัดทำ PRTR/emission inventory และประเทศที่ยังไม่ดำเนินการควรได้มีการเริ่มออกแบบแนวทางดำเนินการ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีความสนใจ ซึ่งต้องคำนึงถึงสถานการณ์ แวดล้อมและความต้องการของแต่ละประเทศด้วย

9. ภาครัฐบาลและอุดหนุนงรมต่างๆ ควรคำนึงถึงสิทธิในการรับรู้ข้อมูลของประชาชนเกี่ยวกับสารเคมีในผลิตภัณฑ์อุปโภค/บริโภค อย่างน้อยที่สุดคือข้อมูลพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจอุปโภค/บริโภคผลิตภัณฑ์นั้น

Programme Area E

การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านขีดความสามารถและศักยภาพในการบริหารจัดการสารเคมีของประเทศ
Strengthening of national capability and capacities for management of chemicals

1. ต้องใช้เทคโนโลยีที่ปลอดภัยและมีผลกระทบต่ำ (Safer and less polluting technologies) เพื่อลดเลี้ยงหรือลดความเสี่ยงอันตรายจากสารเคมีต่อสุขภาพและความปลอดภัยของคนงาน การพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ ควรมีอยู่ใน National Action Plans และเป็นข้อผูกมัดพิเศษสำหรับภาคอุตสาหกรรมที่จะต้องร่วมดำเนินการตาม risk reduction program

Risk reduction activities ถือเป็นความรับผิดชอบหลักของประเทศ แต่ international risk reduction programs จะเป็นเรื่องของระหว่างประเทศ สำหรับประเทศไทยได้จัดทำ National Profile เสร็จสมบูรณ์แล้ว ควรทำให้ profile เป็นที่แพร่หลายที่สุดเท่าที่จะทำได้ เช่น ลงใน UNITAR/ECB National Profile Internet Homepage

ภายในปี 2002 ประเทศไทยในกลุ่มประเทศมี national co-ordinating mechanism สำหรับการจัดการด้านสารเคมี และมีการกำหนด contact point ของประเทศไทยเหมาะสม (IFCS National Focal Point)

ภายในปี 2004 ควรมีการจัดทำ International guidance เกี่ยวกับแผนงาน/โครงการลดความเสี่ยงอันตราย จากสารเคมีและพร้อมให้นำไปปฏิบัติ ประเทศไทยในกลุ่มประเทศมีการพัฒนาจัดทำ National Profile แล้ว

2. ควรมีการพัฒนา National policies หรือ national action plans ขึ้นโดยอาศัยข้อมูลจาก National Profile เป็นพื้นฐาน ทุกภาคส่วนเกี่ยวข้องควรจะมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย ควรมีการทบทวนและปรับปรุงเป็นครั้งคราวตามความจำเป็น และควรประกอบด้วยข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับ

- การพัฒนากฎหมาย นโยบายและการบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพของประเทศไทย
- การนำ educational programmes และโครงการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจแก่คนในประเทศ มาดำเนินการให้เกิดผล
- ศักยภาพของประเทศไทยในการดำเนินการเพื่อลบบกวนความเสี่ยง
- การเสริมสร้างความเข้มแข็งของ institutional mechanisms and programmes.
- การเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบข้อมูลข่าวสาร เครือข่าย และการเชื่อมโยงทาง internet ของประเทศไทย

ภายในปี 2005 ประเทศไทย รวมทั้งภูมิภาค ควรพัฒนาจัดทำนโยบายระดับชาติซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ การจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินงาน กลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการ เพื่อปรับปรุงการบริหารจัดการสารเคมี

3. ประเทศไทยต้องการความช่วยเหลือจากภายนอก ควรเน้นความสำคัญของการเสริมสร้างความสามารถในการจัดการสารเคมีในประเทศไทย โดยประสานการดำเนินงาน

ระหว่างกระทรวงต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะกำหนดมาตรฐานความต้องการช่วยเหลือได้อย่างชัดเจน และควรบรรจุงานด้านสิ่งแวดล้อมไว้ในแผนงานหลักด้านอื่นด้วย เช่น แผนงานการแก้ไขปัญหาความยากจน แผนงานพัฒนาเกษตรกรรม เป็นต้น IFCS Forum ควรกระตุ้นประเทศไทยและองค์กรต่างๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือ ควรเสริมสร้างความเข้มแข็งของโครงการความช่วยเหลือทั้งในระดับนโยบายและวิชาการ และให้รายงานความคืบหน้าของโครงการความช่วยเหลือนี้ไว้ในรายงานการประชุม OECD (จัดทำทุก 2 ปี-biennial reports)

ประเทศไทยสมาชิก OECD และ IFCS และหน่วยงานอื่นๆ ควรเริ่มต้นดำเนินการกระจายความช่วยเหลือด้านการเงินให้เพียงพอ รวมทั้งความช่วยเหลือทางวิชาการ การถ่ายทอดเทคโนโลยี และให้โอกาสแต่ละประเทศในการรับความช่วยเหลือในแต่ละแผนงานของ Forum ด้วย

IFCS FSC (Forum Standing Committee) ควรมีการบททวนการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศไทยต่างๆ ในกระบวนการบริหารจัดการเคมีวัตถุ และขอให้รายงานในการประชุม Forum IV

IFCS Forum ควรประสานงานชาติในการให้ความช่วยเหลือประเทศไทยที่กำลังพัฒนา และประเทศไทยประสบปัญหาเศรษฐกิจทั้งในการดำเนินงานด้าน Prior Informed Consent (PIC) ด้าน Persistent Organic Pollutants (POPs) การจัดการสารเคมีลักษณะ Pollutant Release and Transfer Registers (PRTs) ฯลฯ ตามทิศทางที่ประเทศไทยเล่นน้ำหนักด้วยการ เพื่อให้การดำเนินงานด้านเคมีวัตถุของประเทศไทยแล่นน้ำหนักแข็งยิ่งขึ้น

4. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการด้านเคมีวัตถุทั้งในด้านการวางแผน การดำเนินงาน การประเมินผล การประสานจัดการด้านเคมีวัตถุ เพื่อกระตุ้นความตระหนักริบกิจการเคมีทั้งในระดับนานาชาติ ภูมิภาค และประเทศไทย รวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพในการจัดการด้านเคมีวัตถุอีกด้วย

Forum ควรสนับสนุนการพัฒนา Information Exchange Network on Capacity Building for the Sound Management of Chemicals ในกรอบงานของ IFCS โดยร่วมมือกับประเทศไทย องค์กรระหว่างประเทศ ภาคอุตสาหกรรม องค์กรแรงงาน Public interest groups และองค์กรการศึกษา เพื่อให้เกิดผลงานด้านนี้ขึ้นภายในปี 2003

Programme Area F

การป้องกันการขนย้ายผลิตภัณฑ์อันตรายระหว่างประเทศอย่างผิดกฎหมาย

Prevention of illegal international traffic in toxic and dangerous products.

1. IFCS Forum ต้องการให้หน่วยงานที่เป็นสมาชิกของ IOMC จัดตั้ง Working group เพื่อดำเนินงานด้านการขนส่งที่ผิดกฎหมาย พร้อมทั้งรวบรวมผู้เชี่ยวชาญพิจารณาคำแนะนำจาก Regional group ต่างๆ การดำเนินงานควรประกอบด้วยการประเมินการขนส่งสารพิษและอันตราย การบททวนมาตรฐานการในการตรวจจับ และการป้องกันการขนส่งที่ละเมิดกฎหมาย พร้อมทั้งให้คำแนะนำเพื่อพัฒนาและประสานการดำเนินการกับหน่วยงานอื่น เช่น Interpol, Organization for Prohibition of Chemical Weapons, และ World Customs Organization การประเมินและข้อแนะนำต่างๆ จะจัดทำขึ้นใน Forum IV ส่วนความคืบหน้าของการวิเคราะห์สถานการณ์จะทำใน FSC ในด้านต่างๆ เหล่านี้

- กฎหมายและการสร้างความเข้มแข็งของหน่วยงาน
- ความสามารถในการตรวจจับการนำเข้า/ส่งออกที่ละเมิดกฎหมาย

- ความช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีในการดำเนินการและบุคลากรสำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาและประเทศที่ประสบปัญหาเศรษฐกิจ
- ข้อเสนอของการประสานและความร่วมมือของทุกภาคส่วน
- ผลงานข้อตกลงระหว่างประเทศที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดการด้านเคมีวัตถุและกฎหมายด้านการขนส่งสินค้าฝ่าฝืน

2. IFCS Forum แนะนำให้ภาครัฐบาลกำหนดยุทธศาสตร์ของการป้องกัน การตรวจจับและการควบคุมการขนส่งที่ละเมิดกฎหมาย รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งด้านกฎหมาย ระบบตัดสินคดีความ และด้านคุลกากร รวมถึงหน้าที่อื่นๆ ของรัฐในการควบคุมและป้องกันการขนส่งสารเคมีที่ผิดกฎหมาย ทั้งในด้านระบบข้อมูล เช่น ระบบรายงาน การพัฒนาบุคลากร และมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับ Article 13(1) ของ Rotterdam Convention on the Prior Informed Consent Procedure for Certain Hazardous Chemicals and Pesticides in International Trade และแต่ละประเทศควรสนับสนุนการดำเนินงานของ World Customs Organization ในด้าน harmonized system code ของสารเคมีภายใต้ Rotterdam Convention และ POPs รวมทั้งข้อมูลผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ขอเชิญร่วมบก侈ความ ข้อเสนอแนะ ดำเนิน ข้อรับเป็นสมาชิก หรือยื่นเอกสารที่

กลุ่มงานพัฒนาความปลอดภัยด้านเคมีวัตถุ (IPCS) ขั้น 4 สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

โทร. 0-2590-7286, 0-2590-7289, 0-2590-7021 โทรสาร 0-2590-7287 ✉ tcsnet@fda.moph.go.th

คณะกรรมการ

ที่ปรึกษา นพ.สุวิทย์ วิบูลผลประเสริฐ นพ.วิชัย โชควัฒน์

ดร.ภักดี พอดศิริ และ นพ.ศิริวัฒน์ ทิพย์ธรรมล

นางนัน迪ya มหาผล

ดร.ราธพงษ์ บุญหลง

นส.อมรา วงศ์พุทธพิทักษ์

นส.กัณณญา มีมังคล

นพ.วิพุธ พุฒเจริญ

นายธีระศักดิ์ พงศ์พาณไกร

นส.พรพิพ ศิริชูธี

ดร.ทรงศักดิ์ ศรีอนุชาต

นพ.ศุภชัย รัตน์มณีฉัตร

นส.อรุณ คงพาณิช

นพ.ณรงค์ศักดิ์ อังคะสุวพลา

พญ.จิราพร เกตุบริขาสวัสดิ์

นส.ชุติมา จำmgrกุล